

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 21 Απριλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

- Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα: Προβλήματα υλοποίησης του προγράμματος «Προσβασιμότητα κατ' οίκον» και κίνδυνος αποκλεισμού ατόμων με αναπηρία

Κυρία και κύριε Υπουργοί,

Το πρόγραμμα «Προσβασιμότητα κατ' οίκον», που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και άρχισε να υλοποιείται από το 2023, αποσκοπεί στη βελτίωση της καθημερινότητας των ατόμων με αναπηρία μέσω παρεμβάσεων στις κατοικίες τους.

Έκτοτε, έχουν ήδη παρέλθει σημαντικοί χρόνοι από την έναρξη εφαρμογής του και το πρόγραμμα βρίσκεται σε φάση ενεργής υλοποίησης, με εγκεκριμένες αιτήσεις και καταβολές προκαταβολών προς τους δικαιούχους.

Ωστόσο, σύμφωνα με τον τρόπο υλοποίησης του προγράμματος, προβλέπεται η καταβολή προκαταβολής περίπου του 50% του εγκεκριμένου ποσού, ενώ το υπόλοιπο καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του έργου και την υποβολή των σχετικών τιμολογίων και δικαιολογητικών.

Η διαδικασία αυτή δημιουργεί στην πράξη σημαντικό χρηματοδοτικό κενό, καθώς οι ανάδοχοι και προμηθευτές απαιτούν την εξόφληση του έργου ή σημαντικού μέρους αυτού κατά την υλοποίηση, με αποτέλεσμα πολλοί ωφελούμενοι να αδυνατούν να προχωρήσουν στην ολοκλήρωση των παρεμβάσεων, με αποτέλεσμα να πρέπει να επιστρέψουν την προκαταβολή στο κράτος, η οποία όμως, έχει ήδη καταβληθεί στους αναδόχους.

Δεδομένου ότι τα άτομα με αναπηρία αντιμετωπίζουν αυξημένο κόστος διαβίωσης και διαθέτουν περιορισμένη ρευστότητα, ο υφιστάμενος τρόπος χρηματοδότησης ενδέχεται να λειτουργεί αποτρεπτικά ή και αποκλειστικά για σημαντικό αριθμό δικαιούχων.

Επιπλέον, η εφαρμογή του προγράμματος εγείρει ζητήματα συμβατότητας με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 26), καθώς και το άρθρο 21 παρ. 6 του Συντάγματος, που επιβάλλουν τη διασφάλιση ουσιαστικής και όχι τυπικής πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία σε μέτρα κοινωνικής προστασίας.

Επειδή ο σχεδιασμός του προγράμματος μετακυλίνει στην πράξη το χρηματοδοτικό βάρος στους ίδιους τους δικαιούχους,
επειδή η απαίτηση κάλυψης σημαντικού μέρους της δαπάνης από ίδια μέσα καθιστά το πρόγραμμα μη προσβάσιμο για μεγάλο αριθμό ατόμων με αναπηρία,
επειδή αντί να αίρονται τα εμπόδια, δημιουργούνται νέοι αποκλεισμοί για τους πλέον ευάλωτους,
επειδή η πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει ότι τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής εφαρμόζονται στην πράξη και δεν παραμένουν ανεφάρμοστα για όσους τα έχουν περισσότερο ανάγκη,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Πόσες αιτήσεις έχουν εγκριθεί μέχρι σήμερα στο πρόγραμμα και πόσες έχουν οδηγηθεί σε πλήρη υλοποίηση έργου;
2. Πόσοι δικαιούχοι έχουν λάβει την προκαταβολή χωρίς να έχει προχωρήσει η υλοποίηση των παρεμβάσεων;
3. Υπάρχουν καταγεγραμμένες περιπτώσεις μη ενεργοποίησης ή ακύρωσης έργων και ποιοι είναι οι λόγοι;
4. Έχει καταγράψει το Υπουργείο περιπτώσεις δικαιούχων που αδυνατούν να υλοποιήσουν το έργο λόγω έλλειψης ιδίων πόρων;
5. Ποιο είναι το συνολικό ποσό που έχει ανακτηθεί από το Δημόσιο λόγω μη ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων από δικαιούχους του προγράμματος;
6. Ποιος είναι ο μέσος χρόνος καταβολής του υπολοίπου ποσού μετά την υποβολή των δικαιολογητικών και ποιες καθυστερήσεις έχουν καταγραφεί;
7. Για ποιο λόγο δεν προβλέπεται η καταβολή ενδιάμεσων δόσεων βάσει της προόδου του έργου;
8. Υπάρχει πρόβλεψη για δυνατότητα απευθείας πληρωμής των προμηθευτών ή αναδόχων από το πρόγραμμα;
9. Προτίθεται η κυβέρνηση να τροποποιήσει το πρόγραμμα, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν απαιτείται στην πράξη προχρηματοδότηση από τους δικαιούχους;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Παππάς Πέτρος